

Pravidla k provádění rekreačních, sportovních nebo
soutěžních letů anebo veřejných leteckých vystoupení
pro členy Svazu modelářů České republiky,
odbornost Letecká

Tato Pravidla byla přílohou k vydání Rozhodnutí o vydání Oprávnění k provozu bezpilotních systémů v rámci klubů a sdružení leteckých modelářů. Toto rozhodnutí vydal Úřad pro civilní letectví dne 20.12.2023 na žádost Svazu modelářů ze dne 15.5.2023.

Verze:	Datum platnosti	Popis
1	1.12.2023	Úvodní změnění Pravidel
2	1.1.2024	Pravidla doplněna detaily rozhodnutí ÚCL a přidání podmínek provozu uvedených v rozhodnutí.

Rozhodnutí ÚCL dává členům Svazu modelářů tyto podmínky provozu:

Typ provozu:	VLOS
Schválené místo provozu:	Plochy provozované ke dni 31. 12. 2023 na území České republiky
Maximální výška provozu:	300 m AGL
Provozní podmínky:	<p>1. Provoz bezpilotních systémů je i nadále možný s využitím Předpisu L2, Doplnku X, a to i po datech uvedených v Článku 2 tohoto Doplnku.</p> <p>2. Provoz bezpilotních systémů musí být zároveň prováděn v souladu s Opatřením obecné povahy, kterým je zřízen omezený prostor LKR10 – UAS.</p> <p>3. Toto Oprávnění k provozu nenahrazuje platné provozní podmínky specifických Oprávnění k provozu (tzn. vázaných na schválená místa provozu) vydaných jinému klubu nebo sdružení leteckých modelářů. V případě kolize provozních podmínek platí, že podmínky provozu stanovené v rámci specifického Oprávnění k provozu vydaného pro konkrétní schválené místo provozu mají nadřazený charakter.</p>
Požadavky na člena spolku:	<p>Minimální věk dálkově řídicího pilota není stanoven.</p> <p>V případě, že je dálkově řídicí pilot mladší 16 let, může pilotovat letadlo bez pilota na palubě pouze na základě souhlasu odpovědné osoby a pouze pod dohledem dálkově řídicího pilota staršího 16 let a naplňujícího požadavky jak tohoto Oprávnění tak příslušné legislativy.</p>

Svaz modelářů bylo ÚCL dále uloženo několik organizačně procesních povinností, ale ty přímo nesouvisí s pravidly létání.

Preambule:

Tato pravidla k provádění rekreačních, sportovních nebo soutěžních letů anebo veřejných leteckých vystoupení pro členy Svazu modelářů odbornosti Letecká (dále jen Pravidla) navazují na „Kodex leteckého modeláře“, který vydal Svaz modelářů v roce 2008 s vědomím, že k jeho základním povinnostem patří vést své členy při modelářské činnosti k předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí a který je považován za základ bezpečného provozování modelů letadel.

Bez ohledu na schopnosti každého jednotlivého modeláře, technické parametry modelu letadla, vybavení pokročilou elektronikou atd. musí Modelář počítat s tím, že provozem modelu letadla může být způsobena škoda. S uvážením tohoto nebezpečí musí dodržovat nejen obecné právní předpisy, ale i tato Pravidla, která umožní dosáhnout přijatelné úrovně bezpečnosti při provozu modelů členy Svazu modelářů.

Svaz modelářů ČR, Klub Leteckých modelářů ČR.

Vydává tato Pravidla pro provoz Modelů v souladu s podmínkami pro „specifický“ provoz bezpilotních systémů dle Prováděcího nařízení komise EU 2019/947 ze dne 24.května 2019, ve znění pozdějších předpisů, dle oprávnění pro provoz bezpilotních systémů vydaného dle Článku 16 a ve spojení se Zákonem č. 49/1997 Sb. o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, upravující provoz bezpilotních systému pro Spolky v §54n, §54o a §54p.

Definice pojmů:

Model: bezpilotní letadlo určené k rekreaci, sportu, soutěžím, které vyhovuje **Pravidlu 3: Obecné charakteristiky modelů.**

Modelář: člen Svazu modelářů ČR, který užívá Model nebo účastník mezinárodní akce, kterou na území ČR pořádá Svaz modelářů.

Pravidlo 1: Letadlo s posádkou má vždy přednost.

Modelář provádí důkladnou vizuální kontrolu vzdušného prostoru ve svém okolí i okolí Modelu s cílem zabránit narušení ochrany života, zdraví, majetku a soukromí osob, narušení ochrany civilního letectví před protiprávními činy nebo narušení ochrany životního prostředí.

Letadlo s posádkou na palubě má vždy přednost před Modelem.

Pravidlo 2: Věk

Minimální věková hranice pro samostatně létajícího Modeláře je stanovena na 16 let. Mladší Modeláři musí létat za pod přímým dohledem Modeláře, který splňuje požadavek věku nebo je držitelem jiného pilotního povolení pro drony.

Pravidlo 3: Obecné charakteristiky modelů

Největší vzletová hmotnost: 25 kg

Další obecné charakteristiky Modelů, jako například: největší nosná plocha 500dm², největší zdvihový objem spalovacího motoru 250cm³, nejvyšší napětí nezátíženého zdroje 72V, atd.. vycházejí z požadovaných charakteristik modelů podle Sportovního řádů pro letecké modeláře vydaného a schváleného předsednictvem Klubu leteckých modelářů Svazu modelářů ČR nebo charakteristik modelů podle mezinárodních pravidel Fédération Aéronautique Internationale World Air Sports Federation (FAI), sporting code výboru CIAM, General Rules. Odkazy a možnost ke stažení je uvedena na stránkách <https://svazmodelaru.cz/klem> .

Před létáním s Modelem provede Modelář kontrolu a zajistí, že je Model ve stavu odpovídajícím zamýšlenému letu.

Pravidlo 4: Označení modelů

Model musí být jednoznačně označen příslušným registračním číslem Svazu modelářů **CZEt7slfy2nqzwrj** a odpovídajícím číslem členského průkazu Modeláře Svazu modelářů ve tvaru CZE 123-456. Toto označení je možné vložit do QR kódu a umístit v souladu s EU 947/2019. Detaily jsou uvedeny ve Sportovním řádu pro letecké modeláře vydaného a schváleného předsednictvem Klubu leteckých modelářů Svazu modelářů ČR. Odkazy a možnost stažení QR kódu je uvedena na webových stránkách <https://svazmodelaru.cz/klem>. Na webové stránce <https://svazmodelaru.cz/klem/oznacovani-modelu> jsou uvedeny příklady a ukázky, jak musí být Modely označeny.

Registrační číslo Svazu modelářů **CZEt7slfy2nqzwrj** a odpovídající číslo členského průkazu Modeláře Svazu modelářů ve tvaru CZE 123-456 jsou obě povinná. Na modelu musí být uvedena takovým způsobem, aby byla tato informace čitelná přinejmenším, je-li model na zemi, bez potřeby jakéhokoli jiného zařízení, než jsou dioptrické brýle nebo kontaktní čočky nebo je přípustný QR kód obsahující příslušné informace. Pokud rozměry modelu nedovolují, aby byla značka uvedena viditelným způsobem na trupu, nebo model představuje reálné letadlo, kdy by připevnění

značení na modelu zkazilo realističnost zpodobnění, je přijatelné označení umístit uvnitř prostoru baterie, je-li tento prostor přístupný. Povinnost označit model registračním číslem Svazu modelářů se nevztahuje na modely, které létají výlučně ve vnitřních prostorách nebo modely se vzletovou hmotností nižší než 250 g nebo na upoutané modely.

Pravidlo 5: Ukončení letu

Pokud má Modelář pochybnosti o své schopnosti pokračovat bezpečně v letu Modelu nebo zjistí okolností, které by mohly vést k narušení ochrany života, zdraví, majetku a soukromí osob, k narušení ochrany civilního letectví před protiprávními činy nebo k narušení ochrany životního prostředí, musí let Modelu v nejkratší možné době bezpečně ukončit. V případě, kdy by pokusem o bezpečné ukončení letu Modelu mohlo dojít k ohrožení chráněných zájmů, musí se pokusit navést Model na místo, kde k ohrožení nedojde a Model případně i obětovat.

Modelář informuje ostatní Modeláře o situaci ve vzdušném prostoru, o letech jiných Modelů a letadel s posádkou v dohledu Modeláře. To obzvláště platí při souběžném provozu více modelů.

Pravidlo 6: WADA

Modelář nesmí létat s Modelem pod vlivem návykových látek nebo alkoholu, které by mohly negativně ovlivnit jeho schopnosti úsudku nebo ovládnání Modelu. Na soutěžích je třeba dodržovat zákaz užívání látek, zakázaných Světovou antidopingovou agenturou (WADA). Užívání látek v naději na zlepšení výkonu, také známé jako doping, je v rozporu se zásadami fair play FAI a Svazu modelářů a potenciálně poškozuje zdraví, bezpečnost.

Pravidlo 7: Místo k létání

Před létáním s Modelem je třeba si uvědomit, že sdílíte vzdušný prostor nad Českou republikou s řadou dalších letadel. Vždy se informujte, jaká je aktuální situace v místě zamýšleného letu. Situace se může rychle měnit. Například při záchranné operaci nebo vojenském cvičení. Samozřejmě, že se může stát, že bude i operativně zakázán provoz leteckých modelů. Omezení nebo zákazy mohou být dočasná nebo trvalá.

Modelář létá s Modelem na místech, kde není provoz modelů nebo bezpilotních systémů omezen či zakázán. Velmi dobrým vodítkem je <https://dronview.rlp.cz/> . Velmi se doporučuje projít publikaci AIP kde jsou vyjmenované zakázané, omezené a nebezpečné prostory.

Příklad nebezpečných prostor, kde je zakázáno létat s Modelem: LKP1 Pražský hrad, LKP2 Temelín, LKP9 Dukovany, LKP11 Neratovice, atd..

Příklad omezených prostor: LKR1 Šumava, LKR2 České švýcarsko, LKR3 Krkonošský národní park, LKR4 Podyjí. V národních parcích je možné létat s modely po získání souhlasu orgánu ochrany přírody.

Ideálním místem pro provoz modelů je Modelářské letiště:

Modelářské letiště je prostor, který má pro Modely určené zvláštní podmínky provozu nebo provozní řád. Tyto podmínky jsou schválené ÚCL a za jejich dodržování je zodpovědný každý pilot provozující model na Modelářském letišti.

Seznam Modelářských letišť je uveden na webových stránkách

<https://svazmodelaru.cz/klem>.

Pravidlo 8: Maximální výška letu

Jako výška letu se bere vzdálenost od nejbližšího bodu země.

Je zakázáno létat s Modely v zakázaných prostorech.

Je zakázáno létat s modely v dočasně zakázaných prostorech pro bezpilotních letadel.

V omezených prostorech je třeba prostudovat a následně dodržovat příslušné omezení pro lety bezpilotních letadel v příslušném omezeném prostorů.

V prostorech okolí letišť v rámci Řízeného okrsku (CTR a MCRT) a v rámci Koncové řízené oblasti (TMA) je nutné dodržovat výšková a hmotnostní omezení vydaná pro příslušný prostor a omezení určené pro lety bezpilotních letadel stanovených obecně závazným předpisem.

V případě, že je obecně závazným předpisem umožněno získání povolení v rámci koordinační dohody je doporučeným postupem získat takové koordinační povolení a následně dodržovat postupy uvedené v tomto koordinačním povolení.

Modelář vždy před letem provede kontrolu, jaké jsou limity pro výškové využití vzdušného prostoru v konkrétním místě.

Pro létání s Modely je maximální výška omezena takto, přičemž v konkrétním místě se vždy bere nejnižší výška z následujících omezení:

- a) Zakázané prostory – maximální výška 0 m.
- b) Zakázané prostory pro provoz bezpilotních systémů – maximální výška 0 m.
- c) Omezené prostory – výšková omezení vyplývající z pravidel definovaných pro příslušný Omezený prostor.
- d) Prostory v okolí civilních, vojenských letišť a podobně – výšková omezení která jsou vyhlášena ÚCL obecně závazným předpisem, s výjimkou koordinační dohody s příslušným letištem nebo na základě povolení ÚCL.
- e) V prostorech označených jako Modelářská letiště – dle výškového nastavení pro konkrétní prostor modelářského letiště.
- f) Pro ostatní prostory je maximální výška 300 m nad zemí.

Pravidlo 9: Mezinárodní účastníci

Mezinárodní účastníci akcí pořádaných Svazem modelářů mohou po splnění následujících podmínek v průběhu mezinárodní akce využít stejných podmínek jako Modelář (platí pouze pro místo a čas mezinárodní akce)

Každý mezinárodní účastník je nahlášen pořadatelem akce do seznamu mezinárodních účastníků a pořadatel u každého mezinárodního účastníka vyznačí které mezinárodní akce se účastní, provedené školení a seznámení s těmito pravidly.

Pravidlo 10: Modelářské akce

Všechny akce pořádané Svazem modelářů musí zohlednit bezpečnost diváků nezapojených do provozu a účastníků. Je na pořadateli akce, aby uplatnil a vyžadoval plnění bezpečnostních opatření.

Provozovat svoje Modely na akci pořádané Svazem modelářů mohou jen členové Svazu modelářů nebo pro akci registrovaní zahraniční účastníci.

Tyto podmínky platí i pro letecká veřejná vystoupení, kde je doporučením aplikovat bezpečnostní podmínky Směrnice pro provozování leteckého veřejného vystoupení bezpilotních letadel ÚCL.

V rámci Modelářských akcí nebo přípravy na ně je povoleno, při zohlednění bezpečnosti diváků a účastníků, shazovat z Modelu materiál (například cukrovinky, bonbóny, modely parašutistů, letáky při obratu makety „shoz letáků“ a podobně).

Platnost:

Tato Pravidla platí jen pro Modeláře (viz definice) a na celém území České republiky. Pravidla také platí pro účastníky mezinárodních soutěží a akcí pořádaných Svazem modelářů.

Pravidla platí od 1.1.2024. Přičemž jsou účinná od 1.1.2024.

Tato směrnice a Pravidla bude zveřejněna vždy v platném znění na webových stránkách: <https://svazmodelaru.cz/klem/pravidlaletani/>

Ing. Jan Žemlička,
předseda Svazu modelářů ČR

Tomáš Ciniburk
místopředseda Svazu modelářů ČR
předseda Klubu leteckých modelářů